

Belge NIO: 4 (28)

29 Temmuz 1954

Aziz Tayyip Beyciğim,

Paris'ten yazdığınız ikinci mektup demin elime geçti. Yarın postaya vermek üzere derhal şu cevapnameyi kaleme alıyorum. Mevsimin en sıcak bir günü olan bugün Türkiyat Enstitüsü'ne giderken son senelerin en ağır anjin nöbetine uğramıştım. Beğendiyim pek varitadan âri olursa kusura bakmazsınız. Benim gibi bazen nefsiyle dahi anlaşılamayan hırçın ve "aksi bir adam" etrafındakileri istemeye istemeye rencide edebilir. Ama bundan en büyük azabı yine kendi duyar. Diğer taraftan aynı muhitte yaşayıp çalışan kimseler arasındaki ufak tefek anlaşmazlıkları müsamaha ile karşılamak. Esasta iştirak mevcut olduktan sonra teferruata pek fazla ehemmiyet vermemek galiba en âkilâne harekettir. Paris'in kitaplar ve kitapçılar âleminden verdiğiniz haberlerin bana ne derin bir zevk ve saadet bahsettiğini tarif edemem. Münir, orada bulunduğu bir buçuk sene zarfında beni bu kitap dünyasına o kadar alıştırmıştı ki o zaman ben de adeta Paris kitapçılarını gezerdim. Şimdi de siz aynı âlemleri ihya ediyor ve beni o kütüphanelerde dolaştırıyorsunuz. Anlıyorum ki güzel kitaplar bulmuşsunuz. Benim aldığım zamanlara nazaran fiyatları pahalı da olsa -ki bunu tabii addederim- yine kazançtasınız.

Bilmem ama latif hazineleri görünce ve hele Volvar'ın cildi benimkinden daha iyi zuhur edince iyi kıskançlık duyacağım. Şarde'nin malum olduğu vechile pek muhtelif tablardan yapılmıştır. Size yirmi bin Franka teklif edilen nüsha tabına nazaran ucuz da olabilir pahalı da. Ser diyip geçmemeli, edisyonu gravürleri varsa bunların ilk tiraj olup olmadığını, cildinin mükemmeliyetini hesaba katmalıdır. Daroviyo'ya ben asgari bir fiyat söylemişim. Çünkü İstanbul'da başka bir vasıta ile aldığım nüsha belki bir kâr verdiğim halde bana yüz liradan aza mal olmuştu. İhtimal sizin aldığınız pek güzel bir nüshadır. Tarih seminerinde dahi mevcut bulunan bu epey nadir seyahatname doğrusu kütüphanenizde bulunmaya değer bir kitaptır. Lef ettiğiniz pusuladaki eserlerden istediğinizi alabilirsiniz. Ben vaktiyle bunların hepsini tedarik eylemişim. Benim için temenni ettiğiniz Paris seyahati artık hayal oldu azizim. Otobüste ifade ettiğim kanaate hem sadıkım hem de daha ileri giderek, adam tabii insanları ve eşyayı tahayyül etmekle de bahtiyar olabilir diyorum. Bizim en büyük faciamız genç kalan bir ruh ile yaşlanan bir vücudun âhenksizliğidir. Louvri ve Nisoni ve Versay geziniz ve onları biraz da ben olarak seyrediniz. Tuhaf değil mi birkaç gündür biri Hanri de Reniye'nin Versay hakkında yazdığı mahzun ve ihtişamlı soneleri okuyorum. Paris'teki giyabi dostlarıma Berberyani ve Samoilyan Beylere samimi duygularımın iblağını dilerim. Herhalde, Şalandon ve Baş'e'nin ikinci ciltleri Ermon Jalo'nun Masieille adlı eseri gibi istediğim neviden kitaplar zuhur edince beni unutmazlar zannederim. Mektubun, artık pek fazla kalmayacağınız Paris'te elinize varması için yukarıda da işaret ettiğim vechile yarın postaya verilmesi lazım.

Kitabiyat ve hissiyat bahislerinden, yani manasızlığını ömrümün sonuna doğru anladığım bu gayri tabii ve bî-fayda şeylerden konuşacak olduktan sonra daha birkaç sahife uzatabileceğim mektubumu kısa kesmememin hikmeti budur. İstanbul'da dimağımızı eriten ve hatta muncemid haline getiren şiddetli sıcaklardan başka kayda şâyân bir şey yok. Denizin tam mevsimidir ve işte bu ihtiyaç ne yaparsak yapalım tahayyül ile telafi olunmuyor. Üniversite ise herkes bir tarafta olduğundan en dar çalışma hududuna çekilmiştir. Babam gözlerinizden, Gülümser ellerinizden öper. Refikam mahsus selamlar eder. Ben de gözlerinizden öperek âfiyet ve her halükarda muvaffakiyet temenni ederim azizim efendim.

29 Temmuz 1954

Cavit Baysun